

vanji politike. Take hrane mu je tudi treba, da ga sovražnik ne najde nepripravljenega, kedar ga domovina kliče na volilni boj.

Najbolj se doseže ta namen po katoliških političnih društvih, to se je pokazalo povsod, kjer so do zdaj taka društva že ustanovljena, na pr. po Štajarskem in Koroškem. Če tudi povsod še ni bila zmaga na naši strani, vendar smo jej prišli že blizo, veliko bliže, kakor takrat, ko še takih društev ni bilo. Povsod tam se je narodni in katoliški duh vtrdil, na Koroškem se posebno lepo naša reč razvija, po katoliških političnih društvih iz politične malomarnosti izbujeno ljudstvo se jame zavedati, se čutiti, narodna ideja ga navdaja in ono začne biti ponosno na svojo narodnost. Taka je tudi na Štajarskem ob slovensko nemških mejah, kjer je Herman s tako večino zmagal.

Na noge toraj, duhovniki, župani in bolj omikani gospodarji! Snujte katoliško-politična društva, ne vstrašite se zadržkov, ki bi se vam v prvem trenutku pokazali, zedinjene moči jih naglo premagajo. Ustanova ni težavna, in če je prvi korak storjen, se jih poprime več dela, posebno ker kmetiško ljudstvo že jame prevideti, da zdaj ne gré več tako, kakor nekdanj, ko je kmet le davke plačeval, a za drugo se ne zmenil. Druga volilna borba ne sme najti nas več nepripravljenih, kakor smo bili zdaj, razvajeni po prejšnjih lahkih zmagah. Vsak, tudi prvotni volilec mora vedeti, zakaj gre volit, kake nasledke bi imela za-nj izvolitev nasprotnega kandidata; saj je tudi tista armada prav hrabra, ki vé, da se bojuje za svojo domovino, za pravo svoje, ne pa ona, ki se žene v boj ali slepo gré za svojim poveljnikom.

Da se to doseže, treba je političnega poduka; kar so šole mladini, to so našemu ljudstvu katoliška politična društva. Le po teh društvih zamore kmet se podučiti o državnem življenju, katero je po konstituciji tako vredeno, da je vsak davke plačevajoč državljan poklican sodelovati pri vladanji, to je, s svojim glasom pomagati, da pridejo taki ljudje v državni zbor in iz tega morda v ministerstvo, katerim je mar za blagor naroda, vere, dežele, cesarstva. Če kje, velja tukaj pregovor: „Kakor si boš postlal, tako boš spal.“ Ako pa volilec to vé, potem se ne bo dal tako lahko premotiti ne z obljubami ne z denarjem, kajti kaj je momentani videzni dobiček proti škodi, ki se utegne po slabih volitvah celi deželi goditi!

Tako „Slovenec“. — Mi se popolnoma sklada mo z njegovim priporočilom, kajti nastopili so časi taki, da se skor noben človek ne more odtegniti političnemu življenju. Ker pa liberalizem današnji dela najbolj le na spodkopavanje vere naše, zato je treba, kar pred 10 leti (prav za prav pred gospodarstvom Bismarkovim) ni še treba bilo, da se snujejo zdaj politična društva na temelji katoliške naše vere; vsaj vidimo dandanes tudi na slovenski zemlji, kako liberalci vsake barve, nemške in slovenske, naskojujejo katoličanstvo, vsi pa imajo eno in isto hinavsko besedo v ustih: „ne bojte se, vsaj vam vero pustimo“, kakor je nekdanj rekel Turk kristijanu, ko mu je glavo sekal, a vendar ga tolažil: „ne boj se!“

Slovensko slovstvo.

* Ključ za poštevnanje, razštevnanje in metrično mero s pojasnilom vred — spisal A. Žnidarčič — velja 4 krajc. in se prodaja pri Zajcu v Gorici, pri Gerberju v Ljubljani in pri pisatelju na Banjšicah, pošta v Kanali. Kdor naroči vsaj 30 tacih „ključev“ (z nakaznico) pri pisatelju, ne plača poštnine od njih.

Mnogovrstne novice.

* Denarne razmere Ogerske so še veliko slabše od onih v naši polovici Avstrije. Da se denarni tresk maja meseca ni vstavil pri Litavi, to se razume samo po sebi. Na Ogerskem je nesrečno finančno gospodarstvo celó v dobrih letinah tako imenovane „gospodarske povzdige“ zmešnjavo v državnem gospodarstvu delalo in deficit (primanjstvo) vdomačilo. Ni čuda toraj, da se niso vedeli pomagati nasproti krizi, ki je mahoma privrela, in da so bili popolnoma pogubljeni, ko so povodnje in druge uime gospodarske pridelke vničile, ko je strahovita kuga tisoče delavnih moči pobrala. — To so razmere, pod katerimi se je Ogerski državni zbor letos začel; prazne državne kase in uboštvo v deželi ga skupno pozdravljata s strašno donečo popevko. Kar pa dela razmere na Ogerskem še bolj zamotane in razdrte, to so razmere političnih strank v zboru. Že h koncu prejšnjega zborovanja so se jele zborove stranke popolnoma razdirati, štirimesečno prenehanje pa je razkolstvo le še pospešilo. Deakova stranka, nekdanj tako trdna in močna, zgubila je svoje podnožje; državno-pravna vprašanja, poravnava s Cislajtanijo in dognani dvalizem: to bile so podlage, na katerih se je ustanovila Deakova stranka, to so bili nameni, katere si je odločila. Podlaga ta je zginila, in s tem je zrahljana ona vez, ki je držala stranko skup. Ravno to pa se je godilo v levem središču. Dandanes je osebna veljavnost opozicijskih voditeljev zeló oslABLJENA, in previdno in pazno bodo morali se sukati, da si prejšnje zveste privržence tudi za naprej ohranijo pokorne. — Že več ko leto in dan stoji na vrhuncu vsega političnega gibanja mož, ki je na Ogerskem najprvi izrekel besede: „Dandanes se države ne vladajo več s samimi besedami, treba je gospodarstva“. Naj bi modrost ministerstva Szlavy-evega in politični takt Deakove stranke obvarovale Ogersko tistega položaja, da bi ministerstvo Sennyey-evo morali pozdraviti kot rešitelja iz zadreg! „Močne roke“ staro-konservativcev bi le prelahko padle v skušnjavo, da bi svojo moč na trdnosti Ogerskega parlamentarizma poskusile! —

Tako popisuje „Deutsche Zeitg.“ v 667. listu stan današnji na Ogerskem. In če ta časnik tako jeremijado o Ogrih popeva, gotovo ni prenapeta.

Na Ogerskem tedaj je Sennyey, — v Avstriji pa Hohenwart ustavovercem „bav-bav“! Previdni Magjari in lojalni Avstrijanci pa v obeh vidijo rešitelje.

Naši dopisi.

Iz Ljutomera 12. nov. — Zopet nam je nemila smrt vzela izvrstnega rodoljuba: g. dr. Klemenčič, župnik tukajšnji, je včeraj umrl, še le 55 let star. Zguba ta je tem bolj britka, čem bolj dandanes potrebujemo značajnih in delalnih rodoljubov. Bodi mu hvaležen spomin!

Gornji grad na Štajarskem 16. nov. — Na spis „iz gorenje Savinske doline“ v 259. listu „Slov. Naroda“ sledeče odgovarjam: Gornje-graško oskrbnništvo je pripravljeno, pisunu, ki svetu za gotovo pripoveduje, da vé več obrtnikov, kojim se je iz graščinskih gozdov po 1000, 800, 500 itd. dreves prodalo, lepo darilo podeliti in sicer za vsakega kupca, kojega mu „Slov. Narod“ naznani,

da je prejel 1000 dreves, dobi 300 gold.,

da je prejel 800 dreves, dobi 200 gold.,

da je prejel 500 dreves, dobi 100 gold.

pri Gornjegraškem oskrbniškem uradu. No, „Narode“! lahko si zaslužiš lepe denarce. Ako pa pisun tega storiti ne more, bo svet brez komentara lahko spoznal